

Sprawozdanie

Z kontroli przeprowadzonej na podstawie art. 34a w zw. z art. 5c pkt 3, art. 33 ust. 3 pkt 1-2 i ust. 4-6 ustawy o systemie oświaty z dnia 07.09.1991 r. w Przedszkolu nr 189 os. Bolesława Śmiałego 105, 60-682 Poznań. Czynności kontrolne przeprowadzono w dniach od 27.03.2017 r. do 31.03.2017 r. Kontrolę przeprowadziła Jadwiga Mazur, pracownik Biura Kontroli Urzędu Miasta Poznania. Kontrola ujęta jest w planie kontroli Biura Kontroli na rok 2017, zatwierdzonym przez Prezydenta Miasta Poznania. Kontrolę przeprowadzono w trybie i na zasadach określonych w Zarządzeniu Nr 873/2012/P Prezydenta Miasta Poznania z dnia 21 grudnia 2012 r. w sprawie zasad i trybu przeprowadzania kontroli z upoważnienia Prezydenta Miasta Poznania przez Urząd Miasta Poznania. Zawiadomienie o kontroli oraz oświadczenie kontrolera **akta kontroli str. 1-5.**

I. Przepisy będące odniesieniem dla prowadzonej kontroli

- ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U.2016.1870 j.t.),
- ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2016.1047 j.t.),
- ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U.2016.1943 j.t.),
- ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. 2016.902 j.t.),
- ustawa z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2013 r. Nr 168 j.t.),
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (j.t. Dz. U. z 2013 r. poz. 289 zez mianami),
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 7 grudnia 2010 r. w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych (Dz.U.2015.1542 j.t.),
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków

pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U.2014. 1053 j.t. ze zmianami ostatnia zmiana Dz. U. 2016.2294),

- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 10 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji wydatków strukturalnych (Dz. U. 2010. Nr 44 poz.255),
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2016.1015 j. t.),
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. 2014.1773 j.t.),
- uchwała Nr LXXX/1233/V/2010 Rady Miasta Poznania z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie wydzielonego rachunku dochodów jednostek budżetowych Miasta Poznania, prowadzących działalność określoną w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty ze zmianami dokonanymi uchwałą Nr XXXV/517/2012 Rady Miasta Poznania z dnia 10 lipca 2012 r. zmieniającą uchwałę Nr LXXX/1233/V/2010 Rady Miasta Poznania z dnia 9 listopada 2010 r. ostatnia zmiana uchwała Nr XVI/172/VII/2015 Rady Miasta Poznania z dnia 8 września 2015 r.,
- uchwała Nr XVII/204/VII/2015 Rady Miasta Poznania z dnia 29 września 2015 r. w sprawie określenia czasu bezpłatnego pobytu dziecka w przedszkolu oraz opłat za świadczenia udzielane przez przedszkola, dla których organem prowadzącym jest Miasto Poznań 2015 r.
- ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. 2016. poz. 710 ze zmianami art. 86,90,91),
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 20 grudnia 2013 r. w sprawie zwolnień od podatku od towarów i usług oraz warunków stosowania tych zwolnień (Dz. U. 2015. 736 j.t.),
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 3 grudnia 2013 r. w sprawie wystawiania faktur (Dz. U. 2013.1485),
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 23 grudnia 2013 r. w sprawie towarów i usług, dla których obniża się stawkę podatku od towarów i usług, oraz warunków stosowania stawek obniżonych (Dz. U. 2013.1719),
- zarządzenie nr 64/2016/P Prezydenta Miasta Poznania z dnia 27 stycznia 2016 r. w sprawie zasad prowadzenia rozliczeń podatku od towarów i usług oraz sporządzania deklaracji VAT-7 przez Miasto Poznań, zmienione zarządzeniem Nr 595/P/2016 z dnia 1 sierpnia 2016 r.

2 *ju*

- Pismo Okólne Nr 1/2014 Prezydenta Miasta Poznania z dnia 2 stycznia 2014 r. w sprawie instrukcji do jednolitego planu kont dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych,
- zarządzenie nr 395/2015/P Prezydenta Miasta Poznania z dnia 15 czerwca 2015 r. w sprawie określenia zakresu pełnomocnictw dla dyrektorów szkół i placówek oświatowych, dla których Miasto Poznań jest organem prowadzącym,
- zarządzenie nr 672/2015/P Prezydenta Miasta Poznania z dnia 12 października 2015 r. w sprawie udzielenia pełnomocnictw dla dyrektorów szkół i placówek oświatowych, dla których Miasto Poznań jest organem prowadzącym ze zmianami.

II. Cel kontroli

Celem kontroli jest ocena prawidłowości prowadzonej gospodarki finansowej, sprawdzenie rzetelności prowadzonej ewidencji dochodów i wydatków, sprawdzenie zgodności sporządzanych sprawozdań z ewidencją księgową oraz gospodarowanie mieniem.

Kontrolę przeprowadza się pod względem następujących kryteriów:

- legalności, która obejmuje zgodność działania z przepisami prawa powszechnie obowiązującego, przepisami prawa wewnętrznego, umowami, decyzjami w sprawach indywidualnych oraz innymi rozstrzygnięciami podjętymi przez uprawnione podmioty,
- gospodarności, czyli zgodności działań kontrolowanej jednostki z zasadami efektywnego gospodarowania (tj. oszczędności i minimalizacji nakładów/kosztów prowadzonych działań przy zachowaniu wymaganej jakości) i wydajności (tj. uzyskania najlepszych efektów przy możliwie najmniejszych nakładach,
- celowości, która obejmuje zgodność z celami określonymi dla kontrolowanej jednostki lub działalności, stosownie do metod i środków odpowiednich dla osiągnięcia tych celów, przy czym skuteczność rozumie się, jako stopień zgodności pomiędzy zamierzonymi a faktycznymi skutkami działalności,
- rzetelności, która obejmuje wypełnianie obowiązków z należytą starannością, sumiennie i terminowo, wykonywanie zobowiązań zgodnie z ich treścią, przestrzeganie wewnętrznych reguł funkcjonowania jednostki, dokumentowanie określonych działań lub stanów faktycznych zgodnie z rzeczywistością, we właściwej formie i wymaganych terminach.

III. Zakres kontroli oraz okres objęty kontrolą

- A) Kontrola wewnętrznych regulacji i ich realizacja w kontrolowanej jednostce w 2016 roku.
B) Sprawdzenie wykonania planu finansowego dla wybranych dochodów i wydatków ujętych w §§ klasyfikacji budżetowej za okres od 01.09. 2016 r. do 30.09.2016 r.

Kontrolą objęto:

- stosowanie procedur kontroli dochodów i wydatków dokonywanych ze środków publicznych, w tym zgodności z planem finansowym,
- stosowanie zasad wstępnej oceny celowości ponoszonych wydatków,
- prawidłowość prowadzenia ksiąg rachunkowych,
- prawidłowość sporządzania sprawozdań budżetowych, sprawozdań w zakresie operacji finansowych, badanie zgodności danych wykazanych w ww. sprawozdaniach z ewidencją księgową,
- prawidłowość ujmowania operacji gospodarczych i finansowych w księgach rachunkowych,
- zasady gospodarowania mieniem.

W toku czynności kontrolnych sprawdzono także:

- prawidłowość sporządzenia deklaracji elementarnej VAT-7e pod względem formalnym i rachunkowym,
- zgodność danych, wynikających z rejestrów sprzedaży i zakupu z deklaracją,
- prawidłowość odzwierciedlenia w dokumentacji źródłowej wszystkich czynności sprzedażowych i zakupowych, dokonanych przez Jednostkę w okresie objętym kontrolą.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie zgodności z prawem i zgodności dokumentacji ze stanem faktycznym w oparciu o obowiązujące w 2016 r. przepisy prawa

IV. Przeprowadzone kontrole zewnętrzne realizacja wydanych zaleceń pokontrolnych

Na podstawie książki kontroli zewnętrznej, kontroler ustalił, że ostatnia kontrola przeprowadzona była w Przedszkolu nr 189 w 2014 r. przez pracownika Biura Audytu Wewnętrznego i Kontroli w dniach od 17.07.2014 r. do 18.07.2014 r., oraz w dniach od 22.07.2014 r. do 24.07.2014 r. W wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowości dotyczące:

- niekompletnego opracowania polityki rachunkowości,
- nieaktualizowania przepisów wprowadzających uregulowania wewnętrzne (dotyczy procedur gospodarki kasowej),

- niebieżącego ewidencjonowania wystawianych rodzicom rachunków za pobyt i żywienie dzieci,
- wykazania w rocznym sprawozdaniu Rb-34S oraz w rachunku zysków i strat danych niezgodnych z ewidencją księgową,
- nienaliczania i nieewidencjonowania w księgach rachunkowych odsetek od niezapłaconych w terminie należności,
- nie prowadzenia przez pracownika wykonującego obowiązki kasjera ewidencji druków ścisłego zarachowania.

Pismem z dnia 04.11.2014 r. Dyrektor jednostki poinformowała Biuro Audytu Wewnętrznego i Kontroli o sposobie usunięcia nieprawidłowości. Treść pisma **akta kontroli str. 6-7**. Dokonując analizy nieprawidłowości ustalonych w trakcie kontroli przeprowadzonej w 2014 r., kontroler ustalił, na podstawie dokumentacji z 2016 r., że niekompletnie usunięto nieprawidłowości w zakresie opracowania polityki rachunkowości. Szczegóły w pkt 1.2.1. sprawozdania. Kontroler nie odnosi się do nieprawidłowości w zakresie sporządzenia rachunku zysków i strat, ponieważ sprawozdanie finansowe nie było przedmiotem niniejszej kontroli. Do sposobu usunięcia pozostałych nieprawidłowości kontroler nie wnosi uwag.

V. Informacje ogólne o jednostce

A. Sprawdzenie wewnętrznych regulacji w zakresie gospodarki finansowo - księgowej obowiązujących w kontrolowanej jednostce w 2016 roku w tym w zakresie podatku VAT

1. Ustalenia szczegółowe.

1.1. Przedszkole nr 189 prowadzi działalność organizacyjno - prawną w formie jednostki budżetowej w oparciu o Statut, który został przyjęty Uchwałą Rady Pedagogicznej Nr 33/15-16 z dnia 16 lutego 2016 r. Jednostka posiada również Regulamin Organizacyjny.

Działalność przedszkola w imieniu organu prowadzącego, tj. miasta Poznania nadzoruje Wydział Oświaty Urzędu Miasta Poznania. Nadzór pedagogiczny sprawuje Wielkopolski Kurator Oświaty. Gospodarka finansowa prowadzona jest w oparciu o zasady określone w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych oraz w oparciu o przepisy wykonawcze wydane na podstawie ww. ustawy.

1.2. Zasady rachunkowości zostały wprowadzone zarządzeniem Dyrektora nr 5/2014/2015 z dnia 17.12.2014 r. r. Oceny prawidłowości opracowania polityki dokonano w kwestionariuszu kontroli **akta kontroli str. 8-11**. Pismem Okólnym nr 1/2014 Prezydenta Miasta Poznania z dnia 2 stycznia 2014 r. wprowadzono wzorcową instrukcję do

Zakładowego Planu Kont dla jednostek budżetowych, zakładów budżetowych, jako wytyczną do sporządzania jednolitych zasad (polityki) rachunkowości w jednostkach organizacyjnych Miasta Poznania. Po analizie polityki rachunkowości, ustalono, że dyrektor jednostki nie dokonał aktualizacji polityki rachunkowości zgodnie z wytycznymi ww. pisma. Podkreślić należy, że niekompletne opracowanie polityki rachunkowości stwierdzono również w toku kontroli przeprowadzonej w 2014 r. Braki te, jak wynika z zapisu pkt 1.2.1. sprawozdania nie zostały uzupełnione, pomimo iż dyrektor jednostki poinformowała Biuro Audytu Wewnętrznego i Kontroli o dokonaniu właściwych zapisów w polityce. Kopia polityki rachunkowości **akta kontroli str. 12-46.**

1.2.1. Nieprawidłowości

a) W polityce rachunkowości wprowadzonej zarządzeniem Dyrektora nr 5/2014/2015 z dnia 17.12.2014 r. dyrektor jednostki nie podał reguły wg, której jednostka będzie wyznaczała początek i koniec okresu amortyzacji środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych, mając na uwadze zapis art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

b) W zakładowym planie kont nie ustalono przyjętych zasad klasyfikacji zdarzeń, czym naruszono postanowienia art. 10 ust. 1 pkt 3a cytowanej powyżej ustawy.

c) Kierownik jednostki nie określił obowiązującej w 2016 r. wersji oprogramowania, czym naruszono postanowienia art. 10 ust. 1 pkt 3c cytowanej powyżej ustawy.

d) Nieujęto w wykazie kont księgi głównej i nieopisano zasad funkcjonowania stosowanych do ewidencji księgowej niżej wymienionych kont:

- 220
- 225W
- 800-10-03

Działanie takie narusza postanowienia art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a cytowanej powyżej ustawy. Zakładowy plan kont stanowiący element dokumentacji opisującej przyjęte zasady (politykę) rachunkowości powinien być dostosowany do potrzeb jednostki w zakresie prowadzenia ewidencji.

1.3. Gospodarkę finansową w Przedszkolu nr 189 w okresie objętym kontrolą regulowały niżej wymienione zarządzenia:

- Zarządzenie nr 2 z dnia 4 stycznia 2016 r. sprawie wprowadzenia procedur gospodarki kasowej. Kopia dokumentu **akta kontroli str. 47-50.**
- Zarządzenie nr 7/2015/2016 z dnia 2 marca 2016 r. w sprawie wprowadzenia procedur zasad ewidencji i gospodarowania drukami ścisłego zarachowania. Kopia dokumentu **akta kontroli str. 51.**



- Zarządzenie nr 4/2015/2016 z dnia 1 marca 2016 r. w sprawie wprowadzenia do stosowania procedur obiegu dokumentów i kontroli dokumentów finansowo – księgowych. Kopia dokumentu **akta kontroli str. 52-58.**
- Zarządzenie nr 5 2015/2016 w sprawie wprowadzenia procedur inwentaryzacyjnych.

2. Inne unormowania obowiązujące w jednostce.

Wykaz obowiązujących w 2016 r. unormowań **akta kontroli str. 59-60.** Unormowania zestawione w aktach kontroli nie podlegały ocenie przez kontrolera.

3. Kierownictwo jednostki

3.1. Dyrektorem Przedszkola nr 189 w okresie poddanym kontroli była **Pani Edyta Janowska**, która funkcję tą pełni od 01.09.2014 r. do chwili obecnej. Ostatnie powierzenie zarządzenie Nr 183/2014 Prezydenta Miasta Poznania z dnia 27.03.2014 r. Powierzenie nastąpiło z dniem 1 września 2014 r. na czas do dnia 31 sierpnia 2019 r. Kopia ww. zarządzenia **akta kontroli str. 61-62.** Zarządzeniem nr 672/2015/P Prezydenta Miasta Poznania z dnia 12 października 2015 r. w sprawie udzielenia pełnomocnictw dla dyrektorów szkół i placówek oświatowych, dla których Miasto Poznań jest organem prowadzącym Prezydent Miasta Poznania udzielił pełnomocnictwa Dyrektorowi Przedszkola nr 189 w zakresie określonym w zarządzeniu nr 395/2015/P Prezydenta Miasta Poznania z dnia 15 czerwca 2015 r. w sprawie określenia zakresu pełnomocnictw dla dyrektorów szkół i placówek oświatowych, dla których Miasto Poznań jest organem prowadzącym ze zmianami. Wicedyrektorem Przedszkola nr 189 jest Pani M.L., której ww. stanowisko zostało powierzone przez dyrektora jednostki na podstawie art. 37 ust. 1 ustawy o systemie oświaty. Powierzenie nastąpiło z dniem 1 września 2016 r. na okres do 31 sierpnia 2017 r. Kopia pisma **akta kontroli str. 63.**

3. 2. Główny księgowy jednostki

Na stanowisku głównego księgowego zatrudniona jest Pani J.K. Pierwsza umowa o pracę została zawarta na czas określony od dnia 05.09.2016 r. do 05.09.2017 r. Dnia 21.10.2016 r. Pani J.K. złożyła wypowiedzenie. W związku z brakami kadrowymi, tzn., niemożnością znalezienia wykwalifikowanej osoby na stanowisko głównej księgowej, zawarto ponownie umowę z p. J.K. w dniu 28.11.2016r. na czas do dnia 13.01.2017 r. Od dnia. 14.01.2017 r. umowę zawarto na czas nieokreślony. Pani J.K. zatrudniona jest w wymiarze czasu pracy 0, 50 etatu. Na podstawie akt osobowych stwierdzono, że główna księgowa legitymuje się wyższym wykształceniem. W aktach osobowych znajduje się kopia dyplomu ukończenia studiów wyższych w zakresie rachunkowości jednostek gospodarczych oraz kopia

świadczenia ukończenia studiów podyplomowych w zakresie rachunkowości. Z włączonej do akt dokumentacji (świadczenia pracy) wynika, że Pani J.K. posiada wymagany przepisami prawa staż pracy na stanowisku głównego księgowego. Kontroler stwierdza na podstawie przedłożonej dokumentacji, że ww. osoba spełnia wymogi ustalone dla stanowiska głównego księgowego wynikające z art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. W aktach osobowych głównej księgowej znajduje się dokument o nazwie „Zapytanie o udzielenie informacji o osobie” z dnia 26.08.2016 r. z adnotacją „Nie figuruje w Kartotece Karnej Krajowego Rejestru Karnego” oraz zakres czynności i obowiązków służbowych. Dyrektor jednostki określił głównej księgowej obowiązki wynikające z art. 54 ust. 1 o finansach publicznych w zakresie:

- prowadzenia rachunkowości,
- wykonywania dyspozycji środkami pieniężnymi,
- dokonywania wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym,
- dokonywania wstępnej kontroli kompletności i rzetelności

Kopia zakresów czynności głównej księgowej akta **kontroli str. 64-73**. Kontroler ustalił, że na stanowisku głównej księgowej do dnia 31.08.2016 r. zatrudniona była Pani M.G. Kopia wypowiedzenia umowy o pracę p. M.G. **akta kontroli str. 74**.

4. Gospodarowanie mieniem

4.1. Kontrolowana jednostka posiada uregulowaną formę prawną władania nieruchomością.

Decyzją Nr GN.XVII/72244-79/10 z dnia 08.11.2010 r. Prezydent Miasta Poznania orzekł o wygaśnięciu z dniem 31 grudnia 2010 r. trwałego zarządu ustanowionego na rzecz zakładu budżetowego o nazwie Przedszkole nr 189 i oddanie z dniem 1 stycznia 2011 r. w trwały zarząd na rzecz jednostki budżetowej o nazwie Przedszkole nr 189 nieruchomości stanowiącej własność Miasta Poznania. Kopia decyzji **akta kontroli str. 75-76**.

4.1.1. Przedszkole nr 189 posiada następujący majątek trwały stan na dzień 30.09.2016r. (wartość brutto):

- środki trwałe wg ewidencji księgowej konto 011 - 2 322 216, 46 zł,
- środki trwałe wg ksiąg inwentarzowych - 2 331 161, 24 zł (**różnica 8 944,78 zł**),
- pozostałe środki trwałe wg ewidencji księgowej konto 013 - 338 744, 99 zł,
- pozostałe środki trwałe wg ksiąg inwentarzowych - 330 769, 94 zł (**różnica 7 975,05 zł**)
- wartości niematerialne i prawne wg ewidencji księgowej konto 020 - 16 768, 08 zł,
- wartości niematerialne i prawne wg ksiąg inwentarzowych - 13 733, 07 zł (**różnica 3 035,01 zł**).

4.1.2. Z ustaleń kontroli, że wartość majątku na dzień 30.09.2016 r. nie była zgodna ze stanem wynikającym z ksiąg rachunkowych oraz prowadzonej ewidencji analitycznej (ksiąg inwentarzowych). W związku z powyższym poproszono o złożenie wyjaśnień główną księgową. Z udzielonego wyjaśnienia wynika między innymi, że cyt.(...) „Konto 011 różnica w wartości 8 855,22 zł wynika z braku dokonania w ewidencji księgowej likwidacji zmywarki, uzgodniono stan na dzień 31.12.2016 r. wartość księgowa 2 331 161, 24 zł, księga inwentarzowa 2 331 161, 24 zł, konto 013 różnica w wartości 7 975, 05 zł wynika z braku dokonania w ewidencji księgowej przyjęcia na stan pozostałych środków trwałych uzgodniono stan na dzień 31.12.2016 r., wartość księgowa 343 212,08 zł, księga inwentarzowa 343 212,08 zł, konto 020 różnica w wartości 3 031,01 zł wynika z braku dokonania w ewidencji księgowej likwidacji wartości niematerialnych i prawnych oraz przyjęcia zakupionego oprogramowania, uzgodniono stan na dzień 31.12.2016 r. wartość księgowa 15 853,06 zł, księga inwentarzowa 15 853,06 zł”. Treść wyjaśnienia wraz z załącznikiem **akta kontroli str. 77-78.**

4.1.3. Ewidencja majątku prowadzona jest na kontach wskazanych w zakładowym planie kont ręcznie w księdze inwentarzowej przez pracownika zatrudnionego na stanowisku samodzielnego referenta ds. ekonomicznych.

4.1.4. W trakcie czynności kontrolnych ustalono, że we wrześniu 2016 r. nie dokonywano likwidacji składników majątku.

Nieprawidłowości

Ewidencja księgowa składników majątku prowadzona była z naruszeniem postanowienia art. 20 ust. 1 w związku z art. 24 ust. 1, ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, ponieważ na bieżąco nie były ewidencjonowane w księgach rachunkowych oraz w ewidencji pomocniczej zmiany w składnikach majątku. Jednostki sektora finansów publicznych mają obowiązek bieżącego ewidencjonowania w swoich księgach zdarzeń gospodarczych związanych z przyjęciem majątku, bądź jego likwidacją, czyli prowadzenia ewidencji księgowej rzetelnie.

Zagadnienia dotyczące gospodarowania majątkiem w zakresie najmu pomieszczeń zostaną opisane w części dotyczącej wydzielonego rachunku dochodów.

B. Sprawdzenie wykonania planu finansowego dla dochodów i wydatków ujętych w §§ klasyfikacji budżetowej za rok 2016.

1. Realizacja planu finansowego, ewidencjonowanie operacji gospodarczych i finansowych, prawidłowość sporządzania sprawozdań w zakresie: operacji finansowych, sprawozdań budżetowych. Ocena zgodności ww. sprawozdań z ewidencją księgową.

2. Plan dochodów i jego realizacja (budżet).

Szczegółowe zestawienie dochodów przedstawiono w tabeli nr1.

Tabela nr 1

Klasyfikacja Budżetowa §§	Plan po zmianach (zł) na dzień 30.09.2016 r.	Dochody wykonane/otrzymane			
		Wg Rb-27S	Wg ewidencji księgowej		
			Syntetycznej	Analitycznej	Nr konta księgowego/ symbol paragrafu klasyfikacji budżetowej
§ 0660 - wpływy z opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego	85 000,00	61 933,93	61 933,93	61 933,93	801-80104-0660-GW-B001
§ 092 - wpływy z pozostałych odsetek	40,00	8,04	8,04	8,04	801-80104-0920-GW-B001
Razem	85 040,00	61 941,97	61 941,97	61 941,97	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie dokumentacji badanej jednostki.

2.1. Kontrolowana jednostka w dniu 07.10.2016 r. złożyła w Urzędzie Miasta Poznania Oddział Obsługi Finansowej Szkół i Placówek Oświatowych sprawozdanie Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych za okres od początku roku do dnia 30.09.2016 r. Ze sprawozdania wynika, że dochody wykonane za ww. okres to kwota 61 941,97 zł. Wykazana w sprawozdaniu w § 0660 kwota dotyczy odpłatnych świadczeń, czyli pobytu dziecka poza godzinami zwolnionymi z opłaty, natomiast w § 0920 wykazano odsetki od nieterminowych płatności należności z tytułu opłaty godzinowej. W sprawozdaniu Rb-27S w pozycji „nadpłaty” wykazano została kwota **461,44 zł**, wartość zgodna z następującymi kontami : 221 - 0,51 zł , 200 - 460,93 zł.

2.1.1. Do ewidencji rozliczeń z budżetem Miasta z tytułu zrealizowanych przez jednostkę dochodów budżetowych służyło konto 222 „ Rozliczenie dochodów budżetowych”, które ujęte jest w planie kont. Po stronie Wn konta 222 księgowano przelewy dochodów budżetowych na rachunek bankowy Miasta.

Kopia sprawozdania Rb-27S wraz z wydrukiem ksiąg rachunkowych o nazwie „Zestawienie paragrafów dochodów”, „Analityka rachunków bankowych (wg dokumentów)”, oraz zestawienie paragrafów za miesiąc 09/2016 **akta kontroli str. 79-85.**

2.1.2. W zakresie wpływów z usług (§660) kontrolą objęto odpłatność wnoszoną przez rodziców za pobyt dziecka w przedszkolu poza godzinami zwolnionymi z obowiązku wnoszenia opłat. Zasady naliczania odpłatnych świadczeń i usług od września 2015 r. określone zostały w uchwale Nr XVII/204/VII/2015 Rady Miasta Poznania z dnia 29 września 2015 r. w sprawie określenia czasu bezpłatnego pobytu dziecka w przedszkolu oraz opłat za świadczenia udzielone przez przedszkola, dla których organem prowadzącym jest Miasto Poznań. Zgodnie z postanowieniem § 1 cytowanej uchwały cyt: „W przedszkolach prowadzonych przez Miasto Poznań zapewnia się bezpłatne nauczanie, wychowanie i opiekę

przez 5 godzin dziennie. Zgodnie z § 2 ust. 1 cytowanej powyżej uchwały „poza czasem wymienionym w § 1 świadczenia i usługi realizowane są odpłatnie. Wysokość opłaty, o której mowa w ust. 1, wynosi 0, 80 zł za każdą rozpoczętą godzinę zajęć pobytu dziecka w przedszkolu”¹.

2.1.3. Szczegółowe zasady naliczania opłat za czas realizacji odpłatnych świadczeń zostały określone w treści ww. uchwały. W trakcie czynności kontrolnych na wybranej próbie pięciorga dzieci sprawdzono, czy jednostka prawidłowo naliczała stawki za świadczenia odpłatne. Kontroli poddano zawarte z rodzicami porozumienia. W celu zweryfikowania prawidłowości naliczania odpłatności, sprawdzono dokumenty o nazwie „Zestawienie opłat za miesiąc wrzesień 2016”, wyciągi bankowe potwierdzające wpłatę na rachunek bankowy przedszkola. Kontroler sprawdził naliczoną opłatę godzinową dla następujących dzieci: W.G.,S.G.,K.P.,M.G.,L.B. Z ustaleń kontroli wynika, że naliczona za pobyt dziecka w przedszkolu dla wybranej liczby dzieci kwota zgodna jest z zawartymi porozumieniami. Liczba godzin pobytu poza godzinami bezpłatnymi deklarowana była w porozumieniach zawieranych z rodzicami, naliczenia odpłatności dokonywano na podstawie dzienników. Należność za przedszkole uiszczana była na wskazany rachunek bankowy. Kontroler po sprawdzeniu wystawionych rodzicom dowodów (zestawienia opłat) nie stwierdził nieprawidłowości w zakresie naliczania odpłatności na wybranej do kontroli próbie. Do naliczenia odpłatności za przedszkole wykorzystywany jest program IPredszkole wersja 2.8.14 Firmy Wolters Kluwer.

Ewidencja wpłat z tytułu odpłatnych świadczeń prowadzona była w okresie objętym kontrolą na koncie 200 „Rozrachunki z odbiorcami”, 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”. We wrześniu 2016 r. do przedszkola uczęszczało 175 dzieci w ramach siedmiu oddziałów.

2.1.4. Dochody z tytułu odpłatnego pobytu dziecka w przedszkolu, które za wrzesień 2016 r. wyniosły 6 551,84 zł zostały przekazane do budżetu miasta dnia 30.09.2016 r. wyciąg bankowy 179.

Wnioski

Dane liczbowe wykazane w sprawozdaniu Rb-27S sporządzonym za okres od początku 2016 r. do dnia 30.09.2016 r. zgodne są z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

Nieprawidłowości

¹ Uchwała Nr XVII/204/VII/2015 Rady Miasta Poznania z dnia 29 września 2015 r. w sprawie określenia czasu bezpłatnego pobytu dziecka w przedszkolu oraz opłat za świadczenia udzielone przez przedszkola, dla których organem prowadzącym jest Miasto Poznań.

Ewidencja księgową należności z tytułu odpłatnych świadczeń prowadzona była w okresie objętym kontrolą na koncie 200 „Rozrachunki z odbiorcami”, co jest niezgodne z zasadami funkcjonowania tego konta, które opisane zostały w załączniku nr 1 do pisma okólnego Nr 1/2014 /2014 Prezydenta Miasta Poznania z dnia 2 stycznia 2014 r. Do ewidencji należności z tytułu dochodów budżetowych zgodnie z cytowanym załącznikiem oraz rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...) służy konto 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”, które winno być prowadzone wg zasad opisanych w przywołanych powyżej przepisach prawa.

3. Wydatki budżet

3.1. Kontroler biorąc pod uwagę dowody księgowe, księgi rachunkowe, sprawozdania budżetowe, konfrontując to z planem finansowym i jego wykonaniem sporządził zestawienie wydatków zakwalifikowanych do rozdziałów: 80104 „Przedszkola”, 80146 „Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli”, 80195 „Pozostała działalność”.

Tabela nr 2

Nazwa paragrafu	Plan po zmianach (zł) na dzień 30.09.2016 r.	Wydatki wykonane narastająco za okres od początku roku do dnia 30.09.2016 r.			Wydatki wykonane wg ewidencji księgowej (zł)	% wyk.
		wg sprawozdań Rb-28S (zł)	wg ewidencji księgowej (zł)	Różnica	IX/2016	6:2
1	2	3	4	5	6	7
§ 3020 – wydatki osobowe niezaliczane do wynagrodzeń	3 955,00	1 523,69	1 523,69	-	40,00	1,01
§ 4010 – wynagrodzenia osobowe pracowników	1 046 508,00	787 842,49	787 842,49	-	94 881,53	9,07
§ 4040 – dodatkowe wynagrodzenie roczne	81 730,00	79 043,75	79 043,75	-	0,00	-
§ 4110 – składki na ubezpieczenia społeczne	190 505,00	143 171,18	143 171,18	-	18 246,63	9,58
§ 4140 – składki na PFRON	2 200,00	0,00	0,00	-	0,00	-
§ 4120 – składki na Fundusz Pracy	22 812,00	16 604,95	16 604,95	-	1 724,75	7,56
§ 4210 – zakup materiałów i wyposażenia	27 651,00	14 335,83	14 335,83	-	6 863,63	24,82
§ 4240 - zakup środków dydaktycznych i książek	7 500,00	2 311,52	2 311,52	-	0,00	-
§ 4260 - zakup energii	140 344,00	98 157,81	98 157,81	-	5 380,69	3,83
§ 4270 - zakup usług remontowych	42 188,00	32 125,61	32 125,61	-	829,98	1,97
§ 4280 - zakup usług zdrowotnych	3 200,00	570,00	570,00	-	90,00	2,81
§ 4300 - zakup usług pozostałych	52 143,00	23 035,75	23 035,75	-	848,73	1,63
§ 4360 - opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	3 350,00	2 231,50	2 231,50	-	244,04	7,28
§ 4410 – podróże służbowe krajowe	594,00	0,00	0,00	-	0,00	-

§ 4430-różne opłaty i składki	900,00	0,00	0,00		0,00	-
§ 4440 - odpisy na ZFŚS	63 105,00	63 105,00	63 105,00	-	15 776,00	25,00
§ 4520 - opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego	4 560,00	3 420,00	3 420,00	-	380,00	8,33
§ 4700 - szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	17 003,00	6 611,00	6 611,00	-	0,00	
§ 6050 - wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	30 000,00	30 000,00	30 000,00	-	30 000,00	100,00
Razem	1 740 248,00	1 304 090,08	1 304 090,08	-	175 305,98	10,07

Źródło: Opracowanie własne na podstawie dokumentacji badanej jednostki.

3.1.1. Kontroler stwierdził, że dane liczbowe wykazane w skontrolowanym zbiorczym sprawozdaniu Rb-28S sporządzonym za okres od początku roku do dnia 30.09.2016 r. są zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

3.1.2. Ze sporządzanych sprawozdań oraz ksiąg rachunkowych wynika, że wydatki budżetowe za okres od 1 stycznia do 30 września 2016 r. wyniosły ogółem **1 304 090,08 zł**. Szczegółową kontrolą objęto wszystkie wydatki dokonane w poszczególnych rozdziałach we wrześniu 2016 r. Ogólna kwota skontrolowanych wydatków września 2016 r. wynosi **175 305,98 zł**, co stanowi **10,07 %** planowanych wydatków w ww. paragrafów. Kopia zbiorczego sprawozdania Rb-28 S sporządzanego za okres od początku roku do dnia 30.09.2016 r. wraz z wydrukiem o nazwie „Zestawienie paragrafów wydatków za miesiąc 09/2016”, „Analityka rachunków bankowych” **akta kontroli str. 86-91**.

3.1.3. W sprawozdaniu zbiorczym Rb-28S do rozdziałów wymienionych w pkt 3 Przedszkole nr 189 wykazało stan zobowiązań budżetowych na dzień 30.09.2016 r. w kwocie **38 522, 57 zł**.

W wyniku kontroli na podstawie ewidencji księgowej ustalono, że:

- zobowiązania wykazane w § 4010 w kwocie **25 567,76 zł** dotyczyły podatku dochodowego od osób fizycznych konto 225 „Rozrachunki z budżetami”, składek ZUS płaconych przez pracownika oraz składki zdrowotnej konto 229 „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne”. Do ww. kont prowadzona jest ewidencja analityczna,
- zobowiązania wykazane w § 4110 w kwocie **10 986,88 zł** to naliczone składki ZUS opłacane przez pracodawcę konto 229 „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne”,
- zobowiązania wykazane w § 4120 w kwocie **1 643,85 zł** to składki na Fundusz Pracy konto 229 „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne”

- zobowiązania wykazane w § 4260 w kwocie **324,08 zł** dotyczą kontrahenta PGE – energia konto 201-10-801-80104-4260-05.

Wnioski

Główna księgowa prowadzi ewidencję na koncie 980 „Plan finansowy wydatków budżetowych”, 998 „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego” Ewidencja na ww. kontach prowadzona jest wg podziałek klasyfikacji budżetowej, czyli zgodne z zasadami wynikającymi z załącznika nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...). Dane liczbowe wykazane w zbiorczych sprawozdaniach Rb-28S sporządzonych za okres od początku 2016 r. do dnia 30.09.2016 r. w pozycji „zaangażowanie” oraz „plan finansowy” zgodne są z danymi wynikającymi z konta 998 oraz 980. Wydruki ksiąg rachunkowych kont pozabilansowych **akta kontroli str. 92-94.**

4. Struktura dochodów - plan i wykonanie (wydzielony rachunek dochodów)

4.1. Rada Miasta Poznania upoważniła jednostkę kontrolowaną do gromadzenia dochodów na wydzielonym rachunku dochodów na mocy uchwały NR LXXX/1233/V/2010 Rady Miasta Poznania z dnia 9 listopada 2010 r. ostatnia zmiana uchwała Nr XVI/172/VII/2015 Rady Miasta Poznania z dnia 8 września 2015 r.,

4.1.1. Zestawienie dochodów wykonanych przez Przedszkole nr 189 sporządzono na podstawie ksiąg rachunkowych, sprawozdania Rb-34S z wykonania dochodów i wydatków na rachunku, o którym mowa w art. 223 ust. 1 ustawy o finansach publicznych sporządzonych za okres od początku 2016 r. do 30.09.2016 r.

Tabela nr 3

Klasyfikacja Budżetowa	Plan po zmianach (zł) na dzień 30.09.2016 r.	Dochody wykonane za okres od początku roku do dnia 30.09. 2016 r.			
		Wg Rb-34S	Wg ewidencji księgowej		
			Syntetycznej	Analitycznej	Nr konta księgowego/symbol paragrafu klasyfikacji budżetowej
§ 0670 - wpływy z opłat za korzystanie z żywienia w jednostkach realizujących zadania z zakresu wychowania przedszkolnego	200 000,00	144 927,50	144 927,50	144 927,50	801-80104-0670-GD-B001/201/760
§ 0750 - wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze	11 000,00	3 931,12	3 931,12	3 931,12	801-80104-0750-GD-B001/-01-04/201/760

§ 0920 - wpływy z pozostałych odsetek	150,00	93,88	93,88	93,88	801-80104-0920-GD-B001/-01-/750
§ 0960 - wpływy z otrzymanych spadków, zapisów i darowizn w postaci pieniężnej	2 000,00	1 700,00	1 700,00	1 700,00	801-80104-0960-GD-B001/760
§ 0970 - wpływy z różnych dochodów	2 000,00	0,00	0,00	0,00	
Razem	215 150,00	150 652,50	150 652,50		

Źródło: Opracowanie własne na podstawie dokumentacji badanej jednostki.

4.1.2. W Przedszkolu nr 189 środki dotyczące dochodów własnych były gromadzone na wydzielonym rachunku bankowym. Ze sporządzonego sprawozdania Rb-34S oraz ksiąg rachunkowych wynika, że wykonanie dochodów na wydzielonym rachunku za okres od początku roku do dnia 30.09.2016 r. wyniosło ogółem **150 625,50 zł**. Z analizy wynika, że na ww. kwotę składały się dochody uzyskane w czterech paragrafach:

§ 0670 – wpływy z opłat za żywienie,

§ 0750- wpływy z wynajmu pomieszczenia,

§ 0920 - odsetki od środków zgromadzonych na wydzielonym rachunku dochodów oraz odsetki od nieterminowych wpłat należności z tytułu najmu, żywienia,

§ 0960 - wpływy z funduszu prewencyjnego PZU na wymianę okna.

4.1.3. Powyżej wymienione rodzaje dochodów były zgodne ze źródłami dochodów określonymi w art. 223 ustawy o finansach publicznych oraz w Uchwale Rady Miasta Poznania z dnia 9 listopada 2010 r. ze zmianami w sprawie wydzielonego rachunku dochodów jednostek budżetowych Miasta Poznania, prowadzących działalność określoną w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty ze zmianami.

4.1.4. Dochody z tytułu żywienia za kontrolowany miesiąc to kwota **12 855,00 zł**.

4.2. Stawka żywieniowa dla dzieci we wrześniu 2016 r. wynosiła **7,00 zł**. Kwota ta została zaakceptowana przez Wydział Oświaty pismem z dnia 11.01.2013 r. Kopia pisma skierowanego przez dyrektora Przedszkola nr 189 do Wydziału Oświaty w sprawie uzgodnienia stawki żywieniowej oraz odpowiedź Wydziału **akta kontroli str. 95-96**.

4.3. Prawidłowość zawartych umów.

4.3.1. W kontrolowanym miesiącu została wystawiona jedna faktura sprzedaży na kwotę 491,39 zł za wynajem pomieszczenia. W wyniku analizy dokumentacji kontroler ustalił, że na koniec III kwartału 2016 r. jednostka nie powinna posiadać należności z tytułu najmu. Na powyższą okoliczność wyjaśnienia złożyła główna księgowa. Z udzielonego wyjaśnienia wynika, że cyt: „ *Należność z tytułu najmu pomieszczenia w kwocie 491,39 zł wynikająca z ewidencji księgowej konta 201 na dzień 30.09.2016 r. wykazana w sprawozdaniu Rb-34S i Rb-N, należnością nie była, ponieważ została uregulowana dnia 27.09.2016 r. wyciąg bankowy 154/2016 nr dowodu księgowego 717. Należność z tytułu najmu pomieszczenia*

wynikająca z ewidencji księgowej została błędnie ujęta przez poprzednią księgową na koncie 132 i 700". Treść wyjaśnienia **akta kontroli str. 97**. Z udzielonego wyjaśnienia wynika, że niewłaściwie prowadzona ewidencja operacji gospodarczych przez zatrudnioną do dnia 31.08.2016 r. główną księgową stała się przyczyną nierzetelnego wykazania danych w sprawozdaniu Rb-34S oraz Rb-N. Od września 2016 r. należności ewidencjonowanie są przy zachowaniu właściwej korespondencji kont.

4.3.2. Przegląd dokumentacji związanej z wynajmowaniem nieruchomości przez Przedszkole nr 189 wykazał, co następuje:

- w zawartej w dniu 1 lipca 2016 r. umowie najmu wynajmującym nie było Miasto Poznań, lecz Przedszkole nr 189 reprezentowane przez dyrektora jednostki. Kopia umowy **akta kontroli str. 98**.
- główna księgową prowadzi ewidencję analityczną do rozrachunków z kontrahentami na koncie 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”,
- umowa zawarta została na okres roku, w umowie określono stawkę czynszu, podatek od nieruchomości przedmiot najmu,
- w treści umów określono terminy płatności czynszu do 24 każdego miesiąca,
- kierownik jednostki w okresie objętym kontrolą nie dokonywał umorzeń zaległych należności.

Wnioski

Dane liczbowe wykazane w sprawozdaniu Rb-34S z wykonania dochodów i wydatków na rachunku, o którym mowa w art. 223 ust. 1 ustawy o finansach publicznych za okres od początku roku do dnia 30.09.2016 r. po stronie dochodów były zgodne z danymi wynikającymi, z ewidencji księgowej.

Nieprawidłowości

- a) W umowie najmu, jako wynajmującego wskazano Przedszkole nr 189 jednostkę budżetową, która nie posiada osobowości prawnej, a co za tym idzie nie może samoistnie występować w stosunkach umownych. Umowa winna być zawarta pomiędzy Miastem Poznań reprezentowanym przez Dyrektora jednostki w ramach pełnomocnictwa udzielonego przez Prezydenta Miasta Poznania, zgodnie z art. 47 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2016.446 j.t.).
- b) Ewidencja księgowa wpłat z tytułu żywienia dzieci prowadzona była na koncie 760 „Pozostałe przychody operacyjne” a powinna być na koncie 700 „Sprzedaż produktów i koszt ich wytworzenia”. Zgodnie z załącznikiem nr 1 do pisma okólnego Nr 1/2014 z dnia 02.01.2014 r. „*kryterium podziału przychodów uzależnia zaliczenie do określonej kategorii przychodów w zależności od ich bezpośredniego powiązania lub braku powiązania*

z podstawową działalnością jednostki”². Żywnienie dzieci w przedszkolu jest powiązane z podstawową działalnością jednostki.

5. Kontrola dokumentacji w zakresie podatku VAT

Zarządzeniem Nr 64/2016//P Prezydenta Miasta Poznania z dnia 27.01.2016 r. i Zarządzeniem zmieniającym Nr 595/2016/P z dnia 01.08.2016 r. w sprawie zasad prowadzenia rozliczeń od towarów i usług oraz sporządzania deklaracji VAT-7 przez Miasto Poznań, wdrożony został „skonsolidowany” sposób rozliczenia podatku VAT.

W związku z powyższym w trakcie czynności kontrolnych sprawdzono:

- prawidłowość sporządzenia deklaracji elementarnej VAT-7e za wrzesień 2016 r. pod względem formalnym i rachunkowym,
- zgodność danych, wynikających z deklaracji z rejestrami sprzedaży i zakupu,
- prawidłowość odzwierciedlenia w dokumentacji źródłowej wszystkich czynności sprzedażowych i zakupowych, dokonanych przez jednostkę w okresie objętym kontrolą.

Zgodnie z art. 43 ust. 1 ustawy o VAT, zwolnieniu z opodatkowania podatkiem VAT podlegają usługi świadczone przez jednostki objęte systemem oświaty w rozumieniu przepisów o systemie oświaty, w zakresie kształcenia i wychowania oraz dostawy towarów i usług ściśle z tymi usługami związane. Przedszkole nr 189 wynajmuje pomieszczenie, czyli wykonuje czynność o charakterze sprzedażowym stanowiącą przejaw działalności gospodarczej. Miasto Poznań występuje w charakterze podatnika VAT w związku z wykonywaniem wskazanej powyżej czynności przez kontrolowaną jednostkę.

5.1. Sprawdzenie prawidłowości sporządzania rejestrów zakupu i sprzedaży oraz deklaracji VAT-7e. Sprawdzenie zgodności danych, wykazanych w deklaracji VAT-7e z rejestrami sprzedaży i zakupu za wrzesień 2016 r.

5.1.1. Sprawdzenia prawidłowości sporządzania deklaracji elementarnej VAT-7e pod względem formalnym i rachunkowym, zgodności danych wykazanych w deklaracji oraz prawidłowości sporządzania rejestru zakupu i sprzedaży dokonano na podstawie kwestionariusza kontroli **akta kontroli str. 99-102**. Z kwestionariusza kontroli wynika, że:

- we wrześniu 2016 r. jednostka dokonała transakcji o charakterze sprzedażowym w związku, z którym miasto Poznań występuje w charakterze podatnika VAT,

² Załącznik nr 1 do pisma okólnego Nr 1/2014 Kierownika Jednostki z dnia 02.01.2014 r. w sprawie wprowadzenia „Zasad (polityki) rachunkowości w Poznaniu.

- ww. transakcja została ujęta w rejestrze sprzedaży na podstawie faktury VAT,
- rejestry za wrzesień 2016 r. zostały przekazane do służby finansowych Miasta Poznania w ustalonym przez Wydział Finansowy terminie,
- dane liczbowe wykazane w rejestrze sprzedaży zgodne są z ewidencją księgową konta 720,760,
- w deklaracji VAT-7e za wrzesień 2016 r. wykazano usługi, które zwolnione są z podatku od towarów i usług VAT oraz usługi opodatkowane stawką 23%.

Dane liczbowe wykazane w deklaracji elementarnej VAT-7e zgodne są z danymi liczbowymi wynikającymi z ewidencji księgowej konto 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”, 760 „Pozostałe przychody operacyjne”, 220 „Podatek VAT należny” oraz rejestrem sprzedaży. Kopia deklaracji za wrzesień 2016 r. wraz z wydrukami kont, których dane prezentowane są w deklaracji **akta kontroli str. 103-109.**

5.1.2. Sprawdzenie prawidłowości sporządzania rejestru zakupu i sprzedaży.

Przedszkole nr 189 we wrześniu nie dokonało odliczenia kwot podatku naliczonego VAT z faktur zakupu. Kopia rejestru zakupów **akta kontroli str. 110-114.**

5.1.3. Transakcje ujęte w rejestrze sprzedaży mają potwierdzenie w dowodach źródłowych w postaci zbiorczych faktur wewnętrznych, w których wskazano sprzedaż pozostającą poza zakresem podatku VAT tzn. opłatę godzinową za pobyt dzieci w przedszkolu oraz żywienie a także sprzedaż opodatkowaną stawką 23% dotyczy najmu pomieszczenia. Kopia rejestru sprzedaży wraz z kopiami faktur **akta kontroli str. 115-118.**

5.1.5. Faktury zakupu i sprzedaży posiadają dane adresowe Miasta Poznań oraz NIP Miasta Poznań.

Uchybienie

W wystawionych przez jednostkę we wrześniu 2016 r. wewnętrznych fakturach sprzedaży za pobyt i żywienie dzieci w przedszkolu nie wskazano podstawy prawnej dającej prawo jednostce do zwolnienia z naliczenia podatku VAT z tytułu sprzedaży. Pobyt dzieci w przedszkolu ponad podstawę programową podlega zwolnieniu na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 24 ustawy o VAT, żywienie dzieci w przedszkolu podlega zwolnieniu na podstawie art. 43 ust. pkt 30 ustawy o VAT. W związku z powyższym w odniesieniu do ww. faktur, zgodnie z art. 106e ust. 1 pkt 19a ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług należałoby wskazać podstawę prawną zwolnienia z naliczenia podatku.

5.2. Sprawdzenie prawidłowości ujmowania operacji gospodarczych związanych z podatkiem VAT w księgach rachunkowych wybranego do kontroli miesiąca.

5.2.1 Po przeprowadzonej kontroli dokumentacji księgowej września 2016 r. (ksiąg rachunkowych, dowodów księgowych) ustalono, że transakcje związane z podatkiem VAT ewidencjonowane były na następujących kontach księgowych:

220-Rozliczenie podatku VAT do konta prowadzona jest odrębnie analityka:

- 220-00-05 Podatek VAT należny wg stawki 5% za dany miesiąc,
- 220-00-08 Podatek VAT należny wg stawki 8% za dany miesiąc,
- 220-00-23 Podatek VAT należny wg stawki 23% za dany miesiąc,
- 220-01-05 Podatek VAT naliczony wg stawki 5% do rozliczenia w danym miesiącu,
- 220-01-08 Podatek VAT naliczony wg stawki 8% do rozliczenia w danym miesiącu,
- 220-01-23 Podatek VAT naliczony wg stawki 23% do rozliczenia w danym miesiącu,
- 220-02-23 Korekta roczna podatku VAT
- 225W Rozrachunki z Urzędem Miasta z tytułu podatku VAT
- 800-10-03 Fundusz jednostki rozliczenie VAT.

6. Należności

6.1. Na dzień 30.09. 2016 r. jednostka kontrolowana wykazała należności wymagalne w kwocie **1 279,30 zł**. Saldo zgodne z następującymi kontami:

- 200 i 201 kwota 787, 91 zł należności z tytułu żywienia,
- 201 kwota 491,39 zł należności z tytułu wynajmu pomieszczenia.

6.1.1. Od należności nieuregulowanych w terminie określonym w porozumieniach zawartych pomiędzy przedszkolem a rodzicami naliczane były odsetki. Część należności wykazanych w sprawozdaniu Rb-N z tytułu żywienia została uregulowana do dnia 30.09.2016 r., pozostała kwota 49,00 zł wypłynęła na rachunek bankowy wydzielonego rachunku dochodów 11.10.2016 r. wyciąg bankowy nr 162/2016 dowód 788. Kopia sprawozdania Rb-N sporządzonego wg stanu na koniec III kwartału 2016 r. wraz z załącznikami **akta kontroli str. 119-122**. Kwestia należności z tytułu najmu pomieszczenia opisana została w pkt. 4.4.1. sprawozdania.

7. Wydatki (wydzielony rachunek dochodów)

7.1. Kontroler biorąc pod uwagę dowody księgowe, księgi rachunkowe, sprawozdanie budżetowe Rb-34S sporządził zestawienie wydatków wydzielonego rachunku dochodów.

Tabela nr 4

Nazwa paragrafu	Plan po zmianach na dzień 30.09.2016 r.	Wydatki wykonane narastająco za okres od początku roku do 30.09.2016 (zł)		Różnica	Wydatki wykonane IX 2016 wg ewidencji księgowej (zł)	% wyk. (7:2)
		wg sprawozdania Rb-34S	wg ksiąg rachunkowych			
1	2	3	4	5	6	7
§ 4210 - zakup materiałów i wyposażenia	6 610,00	1 700,00	1 700,00	-	0,00	-
§ 4220 - zakup środków żywności	200 000,00	136 468,50	136 468,50	-	14 841,20	7,42
§ 4240 - zakup środków dydaktycznych i książek	2 940,00	0,00	0,00	-	0,00	-
§ 4260 - zakup energii	1 580,00	0,00	0,00	-	0,00	-
§ 4270 - zakup usług remontowych	2 000,00	0,00	0,00	-	0,00	-
§ 4300 - zakup usług pozostałych	360,00	0,00	0,00	-	0,00	-
§ 4480 - podatek od nieruchomości	600,00	405,00	405,00	-	45,00	7,50
§ 4530 - podatek od towarów i usług VAT	1 060,00	325,88	325,88	-	58,08	5,48
Razem	215 150,00	138 899,38	138 899,38	-	14 944,28	6,95

Źródło: Opracowanie własne na podstawie dokumentacji badanej jednostki.

7.2. Dane liczbowe wykazane w sprawozdaniu Rb-34S sporządzonym za okres od początku roku do 30.09.2016 r. po stronie wydatków zgodne są z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Ogólna kwota skontrolowanych wydatków września 2016 r. z wydzielonego rachunku dochodów wynosi **14 944,28 zł**, co stanowi **6,95%** planowanych wydatków ww. paragrafów. Kopia sprawozdania Rb-34S wraz z wydrukiem o nazwie „Analityka rachunków bankowych”, „Analityka kont” **akta kontroli str. 123-130.**

8. Zobowiązania

8.1. Z zapisów zawartych w sprawozdaniu Rb-Z i weryfikacji faktur wynika, że na dzień 30.09.2016 r. Przedszkole nr 189 nie posiadało zobowiązań wymagalnych. Kopia sprawozdania Rb-Z sporządzonego wg stanu na koniec III kwartału 2016 r. **akta kontroli str. 131-132.**

9. Ocena prawidłowości sporządzania sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań z operacji finansowych

9.1. Sprawdzono niżej wymienione sprawozdania, wyniki zestawiono w kwestionariuszu kontroli sprawozdań, który włączono do **akt kontroli str. 132-134.** Kontroli poddano następujące sprawozdania:

20 

Miesięczne sprawozdania budżetowe:

- Rb-27S sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego od początku roku do dnia 30 września 2016 r.
- Rb-28S sprawozdanie z wykonana planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego od początku roku do dnia 30 września 2016 r.,

Kwartale sprawozdania budżetowe:

- Rb-34S sprawozdanie z wykonania dochodów i wydatków na rachunku, o którym mowa w art. 223 ust. 1 ustawy o finansach publicznych okres sprawozdawczy: od początku roku do dnia 30 września 2016 r.

Sprawozdania w zakresie operacji finansowych:

- Rb-N kwartalne sprawozdanie o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych jednostki samorządu terytorialnego wg stanu na koniec III kwartału 2016 roku,
- Rb-Z kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji jednostki samorządu terytorialnego wg stanu na koniec III kwartału 2016 roku.

Wnioski

Sprawozdania budżetowe Rb-27S, Rb-28S, Rb-34S, sprawozdania z operacji finansowych Rb-N Rb-Z zostały sporządzone zgodnie z przepisami określającymi zasady ich sporządzania. Sprawozdania sporządzone zostały w sposób czytelny, podpisy złożono odręcznie na każdym formularzu w miejscu do tego oznaczonym. Pod podpisem umieszczona jest imienna pieczętka z imieniem i nazwiskiem osoby podpisującej. Dane liczbowe wykazane w ww. sprawozdaniach zgodne były z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

10. Kontrola gospodarki pieniężnej

10.1. Kontrola operacji gospodarczych związanych z wydatkami występującymi na rachunku podstawowym jednostki, na wydzielonym rachunku jednostki budżetowej w okresie od 01.09.2016 r. do 30.09. 2016 r.

Zestawienie skontrolowanych dowodów księgowych

Tabela nr 5

Miesiąc wrzesień	Numery wyciągów bankowych	Numery Raportów kasowych	Numery księgowe sprawdzonych dowodów księgowych	Numery list płac	Potwierdzenie na dowodach procedur kontroli		Liczba sprawdzonych dowodów księgowych
					Tak	Nie	
(Budżet)	159-179	RK 09/B-9-16 za okres od 01.09.- 30.09.2016 r.	639-643,647,649,651-656,658, 660-661, 663, 666, 668- 670,675,678-682,684,686,688- 689,691,695,698-699 701,703,705,708-709,711,713- 714,716,718,,720,722-724,729- 731	Lista płac nr 51 z dnia 30.08.2016 r. Listy płac od nr 52-53 z dnia 09.09.2016 r., Listy płac od nr 54 do 55 z dnia 20.09.2016 r., Listy płac od nr 56 do 57 z dnia 29.09.2016 r. Lista płac nr 58 z dnia 20.09.2016 r., nagroda jubileuszowa, Lista płac nr 59 z dnia 29.09.2016 r. odprawa emerytalna	x		33 faktury, 20 wyciągów bankowych.
(WRD)	139-157	RK 04/Z-9/16 za okres od 01.09.- 30.09. 2016 r.	644-645,648,650,657,659,662,664, 667,673-674,676-77,683,685,687, 690,,692-693,696-97,700,702,704 706- 707,710,712,715,717,719,721,725, 726,739-741	-	x		33 faktury, 18 wyciągów bankowych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie dokumentacji badanej jednostki.

10.2. W wyniku kontroli dowodów księgowych stwierdzono, że:

- zapisy w wyciągach bankowych zgodne są z dowodami źródłowymi,
- w dokumentacji września 2016 r. znajdują się wszystkie wyciągi bankowe dokumentujące operacje pieniężne dokonywane za pośrednictwem banku,
- w obrębie wyciągów bankowych została zachowana ciągłość sald,
- dane zawarte w wyciągach bankowych zgodne są z danymi wynikającymi z dowodów źródłowych potwierdzających dokonane operacje (faktury, listy płac),
- dowody księgowe spełniają wymogi określone w art. 21 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości,
- dowody księgowe odzwierciedlały operacje gospodarcze, których dotyczyły, były kompletne i wolne od błędów rachunkowych,
- kontroler ustalił, że istnieje zgodność zapisów w księgach z dowodami księgowymi,
- zapisy na koncie 130 dokonywane były na podstawie dokumentów bankowych, tj. wyciągów bankowych,

- na fakturach znajduje się data wpływu, co umożliwi ustalenie, czy wszystkie koszty zakwalifikowano i ujęto w księgach rachunkowych,
- wynagrodzenia pracowników jednostki za wrzesień 2016 r. zostały przekazane na zadeklarowane przez nich rachunki bankowe.

Nieprawidłowości

a) Dowody księgowe zatwierdzane były przez Dyrektora oraz główną księgową. Działanie takie jest sprzeczne z art. 59 ustawy z 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym oraz art. 54 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27.08.2009 r. o finansach publicznych.

b) Mechanizmy kontrolne dowodów księgowych odbywały się niezgodnie z obowiązującymi procedurami. Dotyczy zatwierdzania dowodów księgowych oraz kontroli merytorycznej dokumentów. Według zapisu działu II procedur obiegu dokumentów finansowo-księgowych, kontrolę merytoryczną przeprowadza pracownik, któremu powierzono ten rodzaj kontroli. Z załącznika do procedur wynika, że kontrolę merytoryczną przeprowadza samodzielny referent ds. ekonomicznych, natomiast z dowodów księgowych wynika, że we wskazanym dla właściwego rzeczowo pracownika miejscu parafę stawia dyrektor jednostki. W przypadku zatwierdzania dowodów niezgodność dotyczy sposobu, w jakim dyrektor dokonuje zatwierdzenia. Z procedur wynika, że cyt: (...) „*Dokument zatwierdza podpisem Dyrektor Przedszkola nr 189*”. Na skontrolowanych dowodach września 2016 r. w miejscu wyznaczonym dla dyrektora stawiana była parafa, a nie był składany podpis. W związku z powyższym należy doprowadzić do zgodności stanu wynikającego z procedur ze stanem faktycznym i w wyznaczonym miejscu stawiać pieczęć i na niej parafę, lub też podpisywać się z imienia i nazwiska. Do zgodności z procedurami należy doprowadzić również kwestię kontroli merytorycznej dowodów księgowych. Kopia faktury potwierdzającej opisany przypadek **akta kontroli str. 135-136.**

11. Rozliczenia finansowe

Rozliczenia finansowe w 2016 r. dokonywane były za pośrednictwem systemu bankowego IPKO w Poznaniu. Jednostka korzystała z elektronicznych form przelewu. Do dokonywania płatności za pośrednictwem Internetu wymagane było złożenie dwóch podpisów elektronicznych. Upoważnienie do składania podpisów miały następujące osoby: dyrektor jednostki (grupa A), główna księgową (grupa A), specjalista ds. płac (grupa A), referent ds. ekonomicznych (grupa A). Kontroler zwrócił się z pytaniem do dyrektora, czy dokonuje weryfikacji danych kontrahenta przed zatwierdzeniem transakcji finansowej. Z pisemnego wyjaśnienia złożonego przez dyrektora kontrolowanej jednostki wynika, że cyt.: „Przed

dokonaniem akceptacji wydatku do zapłaty w systemie bankowym IPKO sprawdzam dane kontrahenta: nazwę kontrahenta, numer rachunku bankowego, na który mają być przekazane środki finansowe (sprawdzam szczególnie, jeżeli wcześniej kontrahent powiadomił na fakturze o zmianie numeru konta bankowego, sprawdzam kwotę do zapłaty". Treść wyjaśnienia **akta kontroli str.137**. Dane do systemu wprowadzane są przez głównego księgowego i specjalistę do spraw płac. Kopia schematu uprawnień **akta kontroli str. 138-145**.

Uchybienia

Dyrektor jednostki nie zapewnił sobie kontroli nad realizowanymi przelewami ustalając konfigurację uprawnień w sposób opisany powyżej (kwalifikacja wszystkich osób do grupy A). Taka konfiguracja uprawnień jest wbrew zalecanym standardom kontroli zarządczej i może w przyszłości generować nieakceptowane ryzyko nadużyć finansowych. Wydaje się zasadne wzmocnienie mechanizmów kontroli w zakresie operacji na rachunkach bankowych jednostki poprzez zmianę schematu uprawnień.

12. Prowadzenia gospodarki kasowej

12.1. Gospodarkę kasową reguluje zarządzenie nr 2 z dnia 4 stycznia 2014 r. Dyrektora Przedszkola w sprawie wprowadzenia instrukcji kasowej. Obowiązki kasjera w Przedszkolu nr 189 w okresie objętym kontrola wykonywała **Pani M.W.** zatrudniona na stanowisku referenta ds. ekonomicznych. Kontroler stwierdził, iż w aktach osobowych znajduje się dokument o nazwie „Zapytanie o udzielenie informacji o osobie” z dnia 20.10.2000 r. z adnotacją „Nie figuruje w Kartotece Karnej Krajowego Rejestru Karnego” oraz zakres czynności i obowiązków służbowych. Kopia zakresu obowiązków **akta kontroli str. 146-147**.

12.1.1. Szczegółowe informacje dotyczące prawidłowości prowadzenia gospodarki kasowej przedstawiono w kwestionariuszu o nazwie „Kontrola gospodarki kasowej”. Kwestionariusz kontroli **akta kontroli str. 148-150**.

12.1.2. W trakcie kontroli sprawdzono raporty kasowe września 2016 r. z budżetu oraz wydzielonego rachunku dochodów w zakresie:

- ujmowania operacji kasowych w raportach,
- zachowania zgodności przychodu pobranej z banku gotówki do kasy z dowodami potwierdzającymi operację,
- kompletności i prawidłowości dowodów kasowych, w tym, czy zawierały numery identyfikacyjne,
- zgodności zapisów w raportach kasowych z dowodami źródłowymi,
- ujmowania operacji kasowych w miesiącu objętym kontrolą,

- czy ujęte w raportach kasowych dowody księgowe są poddane procedurom kontrolnym, tzn. kontroli pod względem merytorycznym i formalno – rachunkowym,
- czy dowody księgowe zatwierdzone są przez upoważnione do tego osoby,
- czy sprawdzenia raportów kasowych dokonuje uprawniony pracownik.

Wnioski z kontroli prowadzenia gospodarki kasowej.

Gotówka pobierana z rachunków bankowych do zasilenia kasy przyjmowana była do raportów kasowych w dniu jej pobrania. Kwota przychodzącej do raportów gotówki zgodna była z dowodami kasowymi potwierdzającymi jej przyjęcie oraz wyciągami bankowymi. Zapisy w raportach były zgodne z dowodami źródłowymi, które podlegały procedurom kontrolnym opisanym w uregulowaniach wewnętrznych. Kontrolę merytoryczną przeprowadzał dyrektor jednostki, formalno – rachunkową wyznaczony przez dyrektora pracownik. Raporty kasowe sporządzane były przez uprawnionego do tego pracownika, któremu kierownik jednostki powierzył prowadzenie kasy, oraz sporządzanie raportów kasowych. Ujęte w raportach operacje gospodarcze potwierdzone są dowodami źródłowymi (fakturami) oraz zastępczymi dowodami wypłaty gotówki KW „Kasa wypłaci”.

13. Racjonalność, celowość, legalność w gospodarowaniu środkami publicznymi.

13.1. Terminowość płatności faktur.

Jednostka kontrolowana realizuje płatności gotówką bądź przelewem. Przy regulowaniu zobowiązań wobec kontrahentów nie stwierdzono opóźnień w terminach płatności. Płatności gotówką dokonuje w dniu dokonania zakupów materiałów i usług oraz przelewem zgodnie z terminami określonymi przez dostawców usług.

13.2. Racjonalność i celowość ponoszonych wydatków.

Z ustaleń kontroli wynika, że w zakresie wydatkowania środków w kontrolowanym miesiącu stosowano się do przepisu art. 52 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27.08.2009 r. o finansach publicznych, który stanowi, że wydatki ujęte w planie finansowym jednostki stanowią nieprzekraczalny limit. Kontroler ustalił, że w okresie objętym kontrolą w zakresie wydatkowania środków przestrzegano zapisu art. 44 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy

13.3. Legalność wydatków.

Na podstawie sprawdzonych dokumentów księgowych ustalono, że:

- wszystkie zrealizowane w miesiącu objętym kontrolą wydatki ujęte zostały w planie finansowym jednostki,
- wydatki w okresie objętym kontrolą były zgodne, co do wysokości i rodzaju z pozycjami uwidocznionymi w analitycznych kontach wydatków,

- zrealizowane w okresie objętym kontrolą wydatki znajdują potwierdzenie w dowodach księgowych.
- kontrolowana jednostka w okresie objętym kontrolą wydatkowała przydzielone jej do budżetu środki zgodnie z zatwierdzonym planem finansowym,
- wydatki dokonywane były na cele, dla których jednostka została powołana,
- w miesiącu objętym kontrolą wydatki ponoszone były w prawidłowej wysokości, nie były przekraczane terminy wymagalności zobowiązań.

14. Prawidłowość prowadzenia ksiąg rachunkowych, ujmowania operacji gospodarczych i finansowych w księgach rachunkowych

14.1. Szczegółowe informacje dotyczące prowadzenia ksiąg rachunkowych ujmowania operacji gospodarczych i finansowych w księgach rachunkowych przedstawiono w kwestionariuszu kontroli **akta kontroli str. 151-155**. Kontroler sprawdził prawidłowość prowadzenia ksiąg rachunkowych w stosunku do września 2016 r. W szczególności sprawdzono:

- czy jednostka prowadzi wymagane przepisami ustawy o rachunkowości księgi rachunkowe,
- czy księgi rachunkowe prowadzone są zgodnie z wymogami określonymi w przepisach prawa,
- sprawdzono kompletność zapisów księgowych i ich udokumentowanie,
- czy dowody księgowe zawierają klasyfikację budżetową oraz dekretację kontową wydatków.

Wnioski.

Kontrolowana jednostka prowadzi wymagane art. 13 ust. 1 ustawy o rachunkowości księgi rachunkowe. Do ich prowadzenia stosowany jest program Progman Finanse DDJ w wersji 10.5.3.0 Firmy Wolters Kluwer, na który jednostka posiada licencję. Księgi rachunkowe prowadzone są w siedzibie jednostki. Wyjaśnienie dyrektora dotyczące miejsca prowadzenia ksiąg oraz przechowywania dokumentacji księgowej **akta kontroli str. 156**. Przedłożone kontrolerowi dzienniki o nazwie „Dziennik dokumentów Budżet za miesiąc wrzesień/2016 Dziennik dokumentów „WRD” za miesiąc wrzesień/2016, „Księga główna”, która prowadzona jest oddzielnie do budżetu oraz wydzielonego rachunku dochodów spełniały wymogi określone w ustawie o rachunkowości tj. obroty liczone były w sposób ciągły i narastająco od początku roku, natomiast nie zachowano ciągłości numeracji w obrębie dzienników księgowych. Księgi rachunkowe oznaczone są nazwą jednostki, rodzajem księgi oraz nazwą programu komputerowego przy pomocy, którego są prowadzone, rokiem

obrachunkowym, okresem, którego dotyczą oraz datą sporządzenia. Zapisy w księgach rachunkowych były kompletne i udokumentowane dowodami dopuszczonymi przez dyrektora jednostki do stosowania. Zapisy księgowe operacji gospodarczych, zawierały datę operacji gospodarczej, datę księgowania, datę dokumentu, numer identyfikacyjny dowodu stanowiący podstawę zapisu, skróconą treść, kwotę oraz wskazanie kont, na których zostały ujęte. Program Finanse DDJ zapewnia automatyczną kontrolę ciągłości zapisów poprzez przenoszenie obrotów i sald. Kontrolowany miesiąc został zamknięty przez Administratora dnia 25-10-2016 r.

Nieprawidłowości

a) Konto księgowe 130 „Rachunek bieżący jednostki” prowadzone było z naruszeniem zasad jego prowadzenia, które opisane zostało w instrukcji do zakładowego planu kont dla jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, która wprowadzona została Pismem Okólnym nr 1/2014 Prezydenta Miasta Poznania z dnia 2 stycznia 2014 r. Zgodnie z zapisem instrukcji cyt: *„jednostka budżetowa ma obowiązek prowadzić analitykę w przekroju podziałek klasyfikacji budżetowej planu finansowego (analitycznie w przekroju paragrafu)”*.³ Ponadto ewidencja na ww. koncie prowadzona była bez podziału na dochody i wydatki (zapisy prowadzone były po stronie Wn i po stronie Ma konta).

b) Dziennik zapisów księgowych prowadzony do Budżetu, Wydzielonego Rachunku Dochodów, nie zawierał danych pozwalających na ustalenie osoby odpowiedzialnej za treść zapisu, co stanowi naruszenie art. 14 ust. 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

c) Operacje finansowe występujące na rachunkach bankowych jednostki dotyczące wpłat za pobyt i żywienie ujmowano w księgach rachunkowych w postaci jednego zapisu, który stanowił sumę kilku różnych operacji na rachunku bankowym. Ewidencjonowanie operacji gospodarczych w księgach rachunkowych w sposób opisany powyżej narusza postanowienia art. 20 ust. 1 oraz art. 24 ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości. Kopia dokumentu potwierdzającego powyższy sposób ujmowania operacji w księgach rachunkowych **akta kontroli str. 157.**

d) Stwierdzono brak ciągłości numeracji dokumentów w obrębie miesiąca w dziennikach dokumentów prowadzonych oddzielnie do budżetu i wydzielonego rachunku dochodów, czym naruszono postanowienia art. 14 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r.

³ Załącznik nr 1 do pisma okólnego Nr 1/2014 Kierownika Jednostki z dnia 02.01.2014 r. w sprawie wprowadzenia „Zasad (polityki) rachunkowości w Poznaniu.

o rachunkowości. Wspomniany powyżej przepis prawa nie określa szczegółowych zasad numerowania pozycji w dziennikach, jedynym koniecznym wymogiem jest zachowanie nieprzerwanej kolejności zapisów.

15. Ocena funkcjonowania kontrolowanej jednostki. Mechanizmy kontroli w zakresie gospodarki finansowej

Przedszkole nr 189 w okresie objętym kontrolą posiadało dokumentację opisującą przyjęte przez nią zasady (politykę) rachunkowości, która nie zawierała wszystkich elementów wymaganych przepisami art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości. Szczegóły w treści sprawozdania. Operacje gospodarcze ujmowane były w księgach rachunkowych i wykazywane w sprawozdaniach budżetowych zgodnie z ich treścią ekonomiczną. Gospodarkę finansową w Przedszkolu nr 189 w okresie objętym kontrolą regulowały instrukcje, które wymienione zostały w pkt 1.3. sprawozdania. Sporządzone przez jednostkę miesięczne sprawozdania budżetowe zawierały dane zgodne z danymi wynikającymi z ksiąg rachunkowych. Zobowiązania jednostki regulowane były terminowo. Ustalone w toku kontroli nieprawidłowości dotyczące nieprzestrzegania zasad prowadzenia konta 130 „Rachunek bieżący jednostki” zgodnie z wytycznymi określonymi w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...) w zakresie ewidencji na kontach księgowych oraz w zakładowym planie kont nie miały wpływu na zgodne ze stanem rzeczywistym przedstawienie w sprawozdaniach budżetowych dochodów i wydatków. W zakresie prawidłowości i rzetelności sporządzania sprawozdań budżetowych Rb-28S, Rb-27S, Rb-34S za okres od początku roku do dnia 30.09.2016 r. ustalono, że zostały sporządzone zgodnie z zasadami określonymi w § 9 pkt 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 03.02.2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w oparciu o dane wynikające z ksiąg rachunkowych jednostki. Sprawozdania z operacji finansowych Rb-Z, Rb-N sporządzone zostały zgodnie z postanowieniem § 10 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych. Wydatki w okresie objętym kontrolą zaplanowane były w odpowiednich podziałkach klasyfikacji budżetowej. Operacje gospodarcze w księgach rachunkowych były ewidencjonowane na bieżąco. Zastrzeżenia kontrolera budzi sposób numerowania dokumentów w dziennikach księgowych, dlatego wskazane byłoby, aby dyrektor w polityce rachunkowości opisał system numeracji dowodów księgowych, co umożliwi sprawowanie kontroli nad poprawnością i kompletnością zapisów księgowych. Powierzenie uprawnień i obowiązków w zakresie gospodarki finansowej

i majątkowej dokonywane jest w formie pisemnej i potwierdzone przez pracownika przyjmującego te uprawnienia i obowiązki.

16. Podsumowanie stwierdzonych nieprawidłowości i ocena.

Wyniki kontroli pozwalają na wydanie ogólnej oceny pozytywnej skontrolowanych zagadnień, pomimo wielu uwag w zakresie nieskutecznych i niewystarczających mechanizmów kontroli dotyczących operacji finansowych i gospodarczych. Powyższe uzasadniają stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości i uchybienia.

1. W polityce rachunkowości wprowadzonej zarządzeniem Dyrektora nr 5/2014/2015 z dnia 17.12.2014 r. dyrektor jednostki nie podał reguły wg, której jednostka będzie wyznaczała początek i koniec okresu amortyzacji środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych, mając na uwadze zapis art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

2. W zakładowym planie kont nie ustalono przyjętych zasad klasyfikacji zdarzeń, czym naruszono postanowienia art. 10 ust. 1 pkt 3a cytowanej powyżej ustawy.

3. Kierownik jednostki nie określił obowiązującej w 2016 r. wersji oprogramowania, czym naruszono postanowienia art. 10 ust. 1 pkt 3c cytowanej powyżej ustawy.

4. Nieujęto w wykazie kont księgi głównej i nieopisano zasad funkcjonowania stosowanych do ewidencji księgowej niżej wymienionych kont:

➤ 220

➤ 225W

➤ 800-10-03

Działanie takie narusza postanowienia art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a cytowanej powyżej ustawy. Zakładowy plan kont stanowiący element dokumentacji opisującej przyjęte zasady (politykę) rachunkowości powinien być dostosowany do potrzeb jednostki w zakresie prowadzenia ewidencji.

5. Ewidencja księgowa składników majątku prowadzona była z naruszeniem postanowienia art. 20 ust. 1 w związku z art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, ponieważ na bieżąco nie były ewidencjonowane w księgach rachunkowych oraz w ewidencji pomocniczej zmiany w składnikach majątku. Jednostki sektora finansów publicznych mają obowiązek bieżącego ewidencjonowania w swoich księgach zdarzeń gospodarczych

związanych z przyjęciem majątku, bądź jego likwidacją, czyli prowadzenia ewidencji księgowej rzetelnie.

6. Ewidencja księgowa należności z tytułu odpłatnych świadczeń prowadzona była w okresie objętym kontrolą na koncie 200 „Rozrachunki z odbiorcami”, co jest niezgodne z zasadami funkcjonowania tego konta, które opisane zostały w załączniku nr 1 do pisma okólnego Nr 1/2014 /2014 Prezydenta Miasta Poznania z dnia 2 stycznia 2014 r. Do ewidencji należności z tytułu dochodów budżetowych zgodnie z cytowanym załącznikiem oraz rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...) służy konto 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”, które winno być prowadzone wg zasad opisanych w przywołanych powyżej przepisach prawa.

7. W umowie najmu, jako wynajmującego wskazano Przedszkole nr 189 jednostkę budżetową, która nie posiada osobowości prawnej, a co za tym idzie nie może samoistnie występować w stosunkach umownych. Umowa winna być zawarta pomiędzy Miastem Poznań reprezentowanym przez Dyrektora jednostki w ramach pełnomocnictwa udzielonego przez Prezydenta Miasta Poznania, zgodnie z art. 47 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2016.446 j.t.).

8. Ewidencja księgowa wpłat z tytułu żywienia dzieci prowadzona była na koncie 760 „Pozostałe przychody operacyjne” a powinna być na koncie 700 „Sprzedaż produktów i koszt ich wytworzenia”. Zgodnie z załącznikiem nr 1 do pisma okólnego Nr 1/2014 z dnia 02.01.2014 r. *„kryterium podziału przychodów uzależnia zaliczenie do określonej kategorii przychodów w zależności od ich bezpośredniego powiązania lub braku powiązania z podstawową działalnością jednostki”*⁴. Żywienie dzieci w przedszkolu jest powiązane z podstawową działalnością jednostki.

9. W wystawionych przez jednostkę we wrześniu 2016 r. wewnętrznych fakturach sprzedaży za pobyt i żywienie dzieci w przedszkolu nie wskazano podstawy prawnej dającej prawo jednostce do zwolnienia naliczenia podatku VAT z tytułu sprzedaży. Pobyt dzieci w przedszkolu ponad podstawę programową podlega zwolnieniu na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 24 ustawy o VAT, żywienie dzieci w przedszkolu podlega zwolnieniu na podstawie art. 43 ust. pkt 30 ustawy o VAT. W związku z powyższym w odniesieniu do ww. faktur, zgodnie z art. 106e ust. 1 pkt 19a ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług należałoby wskazać podstawę prawną zwolnienia z naliczenia podatku.

⁴ Załącznik nr 1 do pisma okólnego Nr 1/2014 Kierownika Jednostki z dnia 02.01.2014 r. w sprawie wprowadzenia „Zasad (polityki) rachunkowości w Poznaniu.

10. Dowody księgowe zatwierdzone były przez Dyrektora oraz główną księgową. Działanie takie jest sprzeczne z art. 59 ustawy z 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym oraz art. 54 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27.08.2009 r. o finansach publicznych.

11. Dyrektor jednostki nie zapewnił sobie kontroli nad realizowanymi przelewami ustalając konfigurację uprawnień kwalifikując wszystkie osoby do grupy A. Taka konfiguracja bez udziału dyrektora, czyli „każdy z każdym” jest wbrew zalecanym standardom kontroli zarządczej i może w przyszłości generować nieakceptowane ryzyko nadużyć finansowych. Wydaje się zasadne wzmocnienie mechanizmów kontroli w zakresie operacji na rachunkach bankowych jednostki poprzez zmianę schematu uprawnień.

12. Konto księgowe 130 „Rachunek bieżący jednostki” prowadzone było z naruszeniem zasad jego prowadzenia, które opisane zostało w instrukcji do zakładowego planu kont dla jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, która wprowadzona została Pismem Okólnym nr 1/2014 Prezydenta Miasta Poznania z dnia 2 stycznia 2014 r. Ponadto to ewidencja na ww. koncie prowadzona była bez podziału na dochody i wydatki (zapisy prowadzone były po stronie Wn i po stronie Ma konta).

13. Dziennik zapisów księgowych prowadzony do Budżetu, Wydzielonego Rachunku Dochodów, nie zawierał danych pozwalających na ustalenie osoby odpowiedzialnej za treść zapisu, co stanowi naruszenie art. 14 ust. 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

14. Operacje finansowe występujące na rachunkach bankowych jednostki dotyczące wpłat za pobyt i żywienie ujmowano w księgach rachunkowych w postaci jednego zapisu, który stanowił sumę kilku różnych operacji na rachunku bankowym. Ewidencjonowanie operacji gospodarczych w księgach rachunkowych w sposób opisany powyżej narusza postanowienia art. 20 ust. 1 oraz art. 24 ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

15. Stwierdzono brak ciągłości numeracji dokumentów w obrębie miesiąca w dziennikach dokumentów prowadzonych oddzielnie do budżetu i wydzielonego rachunku dochodów, czym naruszono postanowienia art. 14 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości. Wspomniany powyżej przepis prawa nie określa szczegółowych zasad numerowania pozycji w dziennikach, jedynym koniecznym wymogiem jest zachowanie nieprzerwanej kolejności zapisów. Wskazane byłoby, aby dyrektor w polityce rachunkowości opisał system numeracji dowodów księgowych, co umożliwi sprawowanie kontroli nad poprawnością i kompletnością zapisów księgowych.

16. Mechanizmy kontrolne dowodów księgowych odbywały się niezgodnie z obowiązującymi procedurami wprowadzonymi zarządzeniem dyrektora Nr 4/2015/2016 z dnia 1 marca

2016 r. Niezgodności stwierdzono w zakresie zatwierdzania dowodów księgowych oraz kontroli merytorycznej dokumentów. Szczegóły w treści sprawozdania.

Sprawozdanie zakończone

Sprawozdanie sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden znajduje się w dokumentacji Biura Kontroli, drugi otrzymuje kontrolowana jednostka. Do wiadomości kopię sprawozdania otrzymują: Skarbnik Miasta Poznania, Dyrektor Wydziału Oświaty Urzędu Miasta Poznania. Ustalenia zawarte w niniejszym sprawozdaniu zostały omówione z Dyrektorem kontrolowanej jednostki oraz główną księgową.

Zgodnie z art. 33 ust. 5 i 6 ustawy o systemie oświaty oraz § 40 w zw. z § 1 ust. 3 zarządzenia Nr 873/2012/P Prezydenta Miasta Poznania z dnia 21 grudnia 2012 r. w sprawie zasad i trybu przeprowadzania kontroli z upoważnienia Prezydenta Miasta Poznania przez Urząd Miasta Poznania, kierownik jednostki kontrolowanej w terminie 7 dni od dnia otrzymania sprawozdania ma prawo przedstawić stanowisko wobec zawartych w nim ustaleń, ocen, uwag i wniosków. Kontrolę odnotowano w książce kontroli pod pozycją 43/2017

Poznań, dnia 07.04.2017 r.

Kontroler

GLÓWNY SPECJALISTA

ds. kontroli


Jadwiga Mazur